
Referanser:

Arkivsak: 18/02526-11

Orientering

Den norske kirke og Nasjonaljubileet 2030 - Norge i tusen år

Sammendrag

Stortinget satte i 2020 ned en nasjonal jubileumskomiteé for å markere Norge i 1000 år. I sin plattform sier Nasjonaljubileet Norge i 1000 år at de *vil bruke anledningen til å arbeide for et nasjonalt kunnskapsløft knyttet til spørsmålet om hva Norge har vært, hva Norge er, og hva Norge skal/bør være.*

Bispemøtet ba i februar 2025 om at det opprettes en koordineringsgruppe nasjonalt for Den norske kirkes bidrag til jubileet.

Orienteringen presenterer Nasjonaljubileets organisering og verdispørsmål og hvordan Den norske kirke nå skal organisere sitt videre engasjement inn i jubileet.

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering

Bakgrunn

Stortinget satte i 2020 ned en nasjonal jubileumskomiteé for å markere Norge i 1000 år. I sin plattform sier Nasjonaljubileet Norge i 1000 år at de *vil bruke anledningen til å arbeide for et nasjonalt kunnskapsløft knyttet til spørsmålet om hva Norge har vært, hva Norge er, og hva Norge skal/bør være.*

Nasjonaljubileets hjemmeside: [Forside - Norge i tusen år](#)

Den norske kirke er del av Nasjonaljubileet 2030 ved at preses sitter i jubileets hovedkomité og ved bredt regionalt og lokalt samarbeid i flere bispedømmer.

Norges Kristne Råd (NKR) opprettet i 2021 en jubileumskomité, som i samarbeid med *Nasjonaljubileet 2030* opprettet nettsiden [Kristendom i 1000 år - Kristendom i 1000 år](#). På nettsiden deles informasjon, inspirasjon og ressurser fra NKRs medlemskirker. Den norske kirke har siden oppstart vært med i Norges Kristne Råds jubileumskomité.

Bispemøtet gjorde i februar 2025 (BM 8/25) følgende vedtak:

Bispemøtet takker for oppdatering om pågående arbeid med Nasjonaljubileet – Norge i 1000 år og tar saken til orientering. Den norske kirke deltar aktivt i det økumeniske samarbeidet om jubileet gjennom Norges Kristne Råd. Bispemøtet ser samtidig et behov for nærmere koordinering innad i Den norske kirke. Bispemøtet er på den bakgrunn positive til at det opprettes en koordineringsgruppe nasjonalt for Den norske kirkes bidrag til jubileet.

For å koordinere samarbeidet om Nasjonaljubileet 2030 i Den norske kirke blir det nå opprettet et tverrfaglig team (fagteam).

Nasjonaljubileets verdispørsmål og Den norske kirkes strategi for 2026-2029 vil holdes sammen i det videre arbeid med jubileet.

Flere begreper er i bruk om dette jubileet; nasjonaljubileet, tusenårsjubileet, kristningsjubileet og andre. Det er nylig vedtatt en ny logo som kanskje vil samle begrepsbruken noe.

Saksorientering

PRESENTASJON AV NASJONALJUBILÉET 2030

Nasjonaljubileets verdier og årstema

Verdigrunnlaget for jubileet er formulert i 5 spørsmål:

FELLESSKAP Hvordan skaper vi et fellesskap som både tåler og verdsetter ulikhet?

VERDIER Finnes det et verdigrunnlag som er ufravikelig?

IDENTITET Hvordan forstår og definerer vi oss selv i møte med andre?

ARV Hva tar vi med oss fra fortiden og hva leverer vi videre?

FORNYELSE Hvordan former vi et samfunn i spenningen mellom tradisjon og fornyelse?

Jubileumsstafetten

Siden 2021 har steder og tema vært del av jubileumsstafetten. [Jubileumsstafett - Norge i tusen år](#)

Arrangement, temaer og steder er:

2021	Kulturmøter og endring	Hundorp, Mære, Opplysningsvesenets fond
2022	Folkestyre	Eidsivating, Våler, Kampen om Raumariki
2023	Ressurser og rikdom	Tore Hunds rike, Valdres, Lærdal, Ørland
2024	Verdier i Louverket	Moster, Gulating, Frostating, Justismuseet
2025	Migrasjon og identitet	Nasjonalt utvandrerjubileum
2026	Slekt og samfunn	Sarpsborg og Gjesvær
2027	Tilhørighet	Samiske miljø
2028	Fortellinger om Norge	Vestfold, Telemark
2029	Folketradisjon	Valldal, Møre og Romsdal
2030	Fellesskap	Stiklestad, Nidaros, hovedstaden, hele Norge
2031	Helgenkåring	

I alle disse regionale initiativene har bispedømmer og lokale menigheter vært involvert.

Tusenårstema

Ved siden av Jubileumsstafetten med årlige tema, har Nasjonaljubileet 2030 etablert seks forskjellige Tusenårstema. Disse er flerårige og knyttet til jubileets kjernehistorie og jubileumsplattformens ambisjon om å synliggjøre mangfoldet i Norgeshistorien. Hvert tema åpner for at mange ulike aktører kan koble seg på med sitt prosjekt. Tusenårstemaene presenteres her:

[Tro i 1000 år - Norge i tusen år](#)

[Pilegrim i 1000 år - Norge i tusen år](#)

[Kunst og håndverk i 1000 år - Norge i tusen år](#)

[Musikk i 1000 år - Norge i tusen år](#)

[Mat og drikke i 1000 år - Norge i tusen år](#)

[Ung i 1000 år - Norge i tusen år](#)

Innenfor hvert av årstemaene er det formulert gode spørsmål som knytter an til de overordnede verdispørsmålene.

Kirkelige aktører er involvert innenfor nesten alle Tusenårstemaene.

Samfunnsverdien av jubileet skal kunne oppsummeres i tre delmål:

Storslåtte opplevelser, meningsfylte møter og varige verdier.

Jubileets fokus på sosial bærekraft skal bidra til at **bærekraftsmålene** som helhet nås innen 2030.

Organisering og ansvar

HOVEDKOMITÉ

Nasjonaljubileets **hovedkomite** har det overordnede ansvaret for jubileet. Komiteen ledes av Stortingspresidenten. Preses representerer Den norske kirke, men har også et bredere økumenisk ansvar. [Nasjonal komité - Norge i tusen år](#)

JUBILEUMSSEKRETARIAT

Museene Arven, ved Stiklestad Nasjonale Kultursenter er nasjonalt **jubileumssekretariat**.

Sekretariatet arrangerer en årlig **nettverkskonferanse** for aktører som er del av og har prosjekt knyttet til jubileet. Konferansen finner sted der årets jubileumsstafett har hørt til. Konferansene har hatt inspirasjon, kompetansedeling og bærekraft som fokus, gjennom jubileets verdispørsmål og tema for året (i 2025 Migrasjon).

Sekretariatet for Nasjonaljubileet 2030 har invitert organisasjoner og institusjoner som har jubileumsprosjekter til å **bli del av Nasjonaljubileet 2030**.

[Bli en del av jubileet - Norge i tusen år](#)

Den norske kirke, Norges Kristne Råd og Samarbeidsrådet for tro og livssynssamfunn (STL) er alle del av Nasjonaljubileet 2030 som nasjonale aktører.

Som eneste bispedømme er Nidaros Bispedømme formelt del av Nasjonaljubileet 2030. Nidaros bispedømme har en regional jubileumskomite, som ledes av domprosten. [Nasjonaljubileet 2030 - Nidaros biskop og bispedømmeråd. Preses i bispemøtet](#). Jubileumskomiteén i Nidaros har tatt initiativ til flere arrangement og prosjekter som lett kan tas i bruk av andre kirkelige aktører. Eksempler er *Sang i 1000 år*, *Vandring i 1000 år*.

Men flere lokale og regionale kirkelige aktører er del av jubileet gjennom pilegrimssentre eller lokale jubileumskomiteer. Bispedømmene er særlig engasjert der årstema for jubileumsstafetten har et regionalt nedslagsfelt.

Den norske kirkes prosjekter som nasjonal del av jubileet, vil ivaretas av det nyetablerte fagteamet, der Kirkerådet er sekretariat.

NORGES KRISTNE RÅD har etablert en **økumenisk jubileumskomité** der Den norske kirke er representert

Mandat for jubileumskomiteén er å:

1. *Være et kontaktpunkt mellom kristne kirker og organisasjoner og Nasjonalkomiteen for «Norge i tusen år». Vi skal informere, inspirere og utfordre Nasjonalkomiteen og sørge for at kristendommen får sin*

rettmessige plass i feiringen. Dette gjør vi også gjennom Olav Fykse Tveit som er vår representant i komiteen. Vi skal inspirere til aktivitet blant kirker og organisasjoner og til et felleskristent eierskap til og markering av jubileet.

- 2. Være et sted for informasjonsdeling og ressursutvikling. Prosjektkoordinator har ansvar for å drifte nettstedet «Kristendom i tusen år».*
- 3. Lage arrangementer og ressursmateriale som bidrar til å nå vår målsetning, og som synliggjøres på egne nettsider og på nasjonaljubileet2030.no og blir en integrert del av de nasjonale feiringene.*

Norges Kristne råd har etablert nettsideprosjektet [Kristendom i 1000 år - Kristendom i 1000 år](#) Her presenteres arrangementer og ressurser knyttet til Nasjonaljubileet 2030. Denne nettsiden kan samle alt av kirkelige ressurser knyttet til tusenårsjubileet, og de enkelte medlemssamfunn kan legge informasjon og inspirasjon fra egne nettsider.

Kristendom i 1000 år fikk støtte over statsbudsjettet for 2025. Innenfor denne bevilgningen finansieres også deler av et praktverk med 10 bibelfortellinger, som skal presenteres og illustreres av norske kunstnere.

Norges kristne Råd har ansatt en prosjektkoordinator i 20 % stilling.

Norske kirkeakademier er, sammen med museumsmiljøer i Trøndelag, engasjert i arbeidet med Tusenårsteppet, som finansieres av offentlige midler.

[Tusenårsteppet - Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum](#)

Kirkeakademiene arrangerer også lokale og regionale samtaler om Nasjonaljubiléets verdispørsmål.

DEN NORSKE KIRKE som del av Nasjonaljubileet 2030

Ved utgangen av 2025 har Den norske kirke et tverrfaglig sammensatt fagteam for det videre arbeidet med Nasjonaljubileet.

Målet for fagteamets arbeid er å utarbeide en strategi for den norske kirkes markering av nasjonaljubileet 2030 ved å

- Utvikle en helhetlig strategi for jubileumsmarkeringen
- Utforme konkrete tiltak og aktiviteter
- Sikre bred involvering og forankring
- Koordinere og rapportere

Dette arbeidet skal skje i lys av Den norske strategiplaner og Nasjonaljubileets verdispørsmål, men også vår forpliktelse på bærekraftsmålene mot 2030, oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport og at Confessio Augustana har 500-årsjubileum i 2030.

Kirkerådets sekretariat vil i samarbeid med fagteamet utarbeide konkrete mål og tiltak for videre arbeid med Nasjonaljubileet.

I Den norske kirkes ønske om å sette jubileets verdispørsmål på dagsorden lokalt, finnes det flere samarbeidspartnere det vil være fruktbart å samarbeide med. Dette er del av preses sin samtale med Hovedkomiteen for jubileet.

Kirkerådet og Bispemøtet har ansvar for å inspirere alle menigheter, fellesråd og bispedømmeråd til deltakelse.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det vises til sak til Kirkerådet om budsjett 2026 der det er foreslått strategiske midler til Den norske kirkes videre arbeid med nasjonaljubileet 2030.